

Transformacja energetyczna – wielkie wyzwanie, wielka szansa

MIŁOSZ MOTYKA
Minister Energii

Polska stoi dziś przed jednym z największych wyzwań współczesności – transformacją energetyczną, która zdecyduje o bezpieczeństwie państwa, konkurencyjności gospodarki i jakości życia obywateli. To nie tylko zmiana miksu energetycznego, lecz modernizacja o charakterze cywilizacyjnym. Naszym zadaniem jest wykorzystać tę szansę tak, aby Polska znalazła się w gronie największych beneficjentów tej przemiany. Jeśli się to uda, zapewnimy dobrobyt i bezpieczeństwo energetyczne kolejnym pokoleniom Polek i Polaków.

Epokowe wyzwanie

Transformacja energetyczna jest jednym z najważniejszych procesów cywilizacyjnych stojących przed Polską. To nie tylko modernizacja źródeł wytwarzania energii, lecz także głęboka zmiana gospodarcza i społeczna. Od niej zależeć będzie, czy nasz kraj w nadchodzących dekadach pozostanie nowoczesny i konkurencyjny, czy też ugrzęźnie w dawnych modelach rozwoju. Motywacje są różne – od zobowiązań klimatycznych, przez rosnące ceny energii i ciepła, globalną rywalizację o technologie, po potrzebę

uniezależnienia się od paliw kopalnych. Wszystkie są zasadne i wzajemnie się przenikają.

Bezpieczeństwo jako warunek sukcesu

Nie sposób mówić o transformacji energetycznej bez odniesienia do kwestii bezpieczeństwa. W niestabilnym geopolitycznie świecie, w którym energia staje się narzędziem nacisku, Polska musi zbudować system odporny i niezależny. Oznacza to przede wszystkim dywersyfikację źródeł energii, rozwój krajowych zasobów odnawialnych i technologii jądrowych oraz inwestycje w nowoczesne sieci zdolne wytrzymać presję rosnącego zapotrzebowania i zmienności dostaw.

Bezpieczeństwo to również ochrona przed ryzykiem *blackoutów* i cyberataków. Nasza infrastruktura wymaga cyfryzacji

Transformacja energetyczna to nie tylko zmiana technologii, lecz cywilizacyjny moment, który zdecyduje o pozycji Polski w Europie i na świecie.

i unowocześnienia, by mogła reagować na dynamiczne zmiany w miksie energetycznym. Sieci muszą stać się nie tylko przewodami transportującymi energię, lecz inteligentnym systemem, zdolnym do integracji milionów mikroźródeł, magazynów energii i odbiorców. To inwestycja o ogromnej skali.

Bezpieczeństwo energetyczne wymaga odwagi i determinacji w budowaniu nowych filarów: odnawialnych źródeł energii i atomu.

Nowy etap węgla

Nie sposób mówić o polskiej energetyce bez odwołania się do węgla, który przez dekady stanowił jej fundament. Nadal pozostanie on istotnym elementem miksu, szczególnie w okresie przejściowym, ponieważ zapewnia stabilność i bezpieczeństwo dostaw. Trzeba jednak mieć świadomość, że model oparty wyłącznie na węglu stopniowo się wyczerpuje. Wydobycie staje się coraz droższe, a utrzymanie całego sektora wymaga znaczących nakładów państwa – środków, które w coraz większym stopniu powinny wspierać innowacje, modernizację sieci i rozwój nowych technologii.

Korzyści z transformacji odczujemy wszyscy – dlatego nikt nie może zostać w tyle.

Wsparcie regionów górniczych to fundament sprawiedliwej transformacji.

Odpowiedzialna transformacja oznacza zatem ewolucję: stopniowe ograniczanie roli węgla przy jednoczesnym tworzeniu alternatyw – programów przekwalifikowania, inwestycji

w nowe gałęzie przemysłu i wsparcia dla samorządów, których rozwój oparty jest dziś na górnictwie. Żadna społeczność nie może być przegranym tego procesu.

Tempo zmian musi być rozsądne i kontrolowane, tak aby zapewniało bezpieczeństwo energetyczne, stabilność systemu oraz przewidywalność dla pracowników i regionów górniczych.

Atom – stabilizator polskiego miksu

Transformacja nie może opierać się wyłącznie na źródłach odnawialnych, które – mimo licznych zalet – cechują się zmiennością. Dlatego Polska buduje nowy filar bezpieczeństwa – energetykę jądrową. Duże elektrownie jądrowe będą podstawą stabilnych dostaw od połowy lat 30., a równolegle rozwijać będziemy małe reaktory modułowe (SMR), które mogą szybciej wesprzeć proces odchodzenia od węgla.

Kluczowe jest, aby Polska nie pozostała jedynie odbiorcą technologii, lecz stała się aktywnym uczestnikiem jej rozwoju – z udziałem krajowych firm, uczelni i instytutów badawczych. Energetyka jądrowa to bowiem nie tylko źródło energii, ale cały ekosystem gospodarczy, zdolny stać się impulsem dla przemysłu i innowacji.

OZE i sieci – serce transformacji

Największą dynamikę zmian przynoszą odnawialne źródła energii: fotowoltaika, energetyka wiatrowa – zarówno na lądzie, jak i na morzu – biogazownie czy magazyny energii. To technologie, które mogą w krótkim czasie znacząco zmienić obraz polskiej energetyki. Ich rozwój wymaga

jednak odważnych decyzji politycznych, przejrzystych regulacji i przyjaznego otoczenia inwestycyjnego.

Barierą nie jest już technologia, lecz często infrastruktura i prawo. Dlatego priorytetem stają się inwestycje w sieci przesyłowe i dystrybucyjne oraz wprowadzenie regulacji umożliwiających szybkie przyłączanie nowych mocy odnawialnych. Polska nie może sobie pozwolić na sytuację, w której tysiące megawatów zielonej energii czeka w kolejce do sieci, bo system nie jest gotowy na jej przyjęcie.

Społeczny wymiar transformacji

Transformacja energetyczna to także ogromne wyzwanie społeczne. Rosnące ceny energii i ciepła dotyczą milionów gospodarstw domowych. Nie możemy dopuścić do tego, aby modernizacja sektora odbywała się kosztem osób w trudnej sytuacji ekonomicznej. Dlatego wprowadzamy mechanizmy osłonowe, takie jak bony ciepłownicze, które pomogą najbardziej potrzebującym przejść przez ten trudny czas.

Naszym celem jest jednak nie tylko łagodzenie skutków podwyżek, lecz także tworzenie warunków do racjonalnego gospodarowania energią. Transformacja musi iść w parze z poprawą efektywności energetycznej, termomodernizacją budynków, edukacją konsumencką oraz promocją nowoczesnych technologii w gospodarstwach domowych. Każdy obywatel może stać się uczestnikiem i beneficjentem tej zmiany – prosumentem wytwarzającym energię, świadomym użytkownikiem dbającym o oszczędność i efektywność.

Polska w Europie i na świecie

Transformacja energetyczna nie dzieje się w próżni. Cała Europa przechodzi podobny proces lub częściowo ma go już za sobą. Jednocześnie świat staje się areną rywalizacji o technologie i surowce. Polska ma szansę stać się liderem transformacji w Europie Środkowo-Wschodniej – pod warunkiem, że będzie konsekwentnie rozwijać swoje kompetencje, współpracować z partnerami i odważnie inwestować.

Rola Polski może polegać na tworzeniu regionalnego centrum rozwoju nowych technologii, hubu przesyłowego energii odnawialnej i jądrowej oraz na udowodnieniu, że sprawiedliwa i ambitna transformacja jest możliwa także w państwie o tak silnych tradycjach węglowych. Wymaga to jednak odwagi, wizji i determinacji – wartości, które powinny stać się znakiem firmowym naszej polityki energetycznej.

Wielka transformacja energetyczna jest sprawdzianem dojrzałości państwa i społeczeństwa. Wygrają ją ci, którzy połączą bezpieczeństwo z rozwojem, odwagę z odpowiedzialnością, wizję z konsekwencją. Polska musi być w tej grupie.

Wielka szansa na nowoczesne państwo

Transformacja energetyczna to ogromna szansa modernizacyjna – impuls, który może otworzyć nowe perspektywy rozwoju przemysłu, stworzyć tysiące miejsc pracy w sektorach zaawansowanych technologii i uczynić Polskę atrakcyjnym partnerem w globalnych łańcuchach wartości.

Jeśli wykorzystamy tę możliwość, Polska stanie się państwem bezpiecznym energetycznie, nowoczesnym gospodarczo i odpornym

społecznie. Jeśli ją zmarnujemy – ryzykujemy pozostanie na marginesie globalnych przemian. Na to nie możemy sobie pozwolić. ■

O AUTORZE

Miłosz Motyka – Minister Energii. Absolwent Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie oraz Szkoły Liderów Politycznych. Aktywny społecznie, w latach 2017-2023 pełnił funkcję Prezesa Forum Młodych Ludowców. Od 2019 roku Rzecznik Prasowy oraz Sekretarz Rady Naczelnej Polskiego Stronnictwa Ludowego. Od 2024 Radny Sejmiku Województwa Małopolskiego, gdzie pełni funkcję Wiceprzewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego. Od grudnia 2023 Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, gdzie odpowiadał za sektor odnawialnych źródeł energii oraz elektroenergetyki.

Partnerzy

